

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه سوم دی ماه ۱۳۴۲

- فهرست مطالب :
- (۱) تصویب صورت مجلس.
 - (۲) تقدیم یک فقره طرح قانونی بوسیله آقای یغمائی کیهان.
 - (۳) تقدیم سؤال بوسیله آقای دکتر وحیدنیا.
 - (۴) بیانات قبل از دستور آقایان: ریگی - یغمائی کیهان - صائب.
 - (۵) شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع بقرارداد بین المللی مخابرات و ارجاع بمجلس سنا.
 - (۶) قرائت و مذاکره در فوریت طرح تقدیمی راجع به تقدیم لایحه تقسیمات کشور و موکول شدن ببعد.
 - (۷) تقدیم نه فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای وزیر دادگستری.
 - (۸) تقدیم ۴۰ فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای معاون وزارت کشور.
 - (۹) تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر خوشبین وزیر مشاور.
 - (۱۰) تقدیم ۲۴ فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای دکتر خوشبین وزیر مشاور.
 - (۱۱) قرائت گزارش اهدای کمیسیون فرهنگ.
 - (۱۲) بیانات بعد از دستور بانو دکتر دولتشاهی.
 - (۱۳) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس دوساعت و سی و پنج دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد) -
غائبین با اجازه - آقایان: مجد - دکتر اسدی - شفیعی یور کرمانی - مهرزاد - طهماسبی - فیصلی - دکتر حاتم - بختیار بختیارها - ایلخان - جاوید - طباطبائی - دکتر سعید - موقر - دکتر الموتی - بدر صالحیان - مهندس کمانگر - موسوی کبیری - امام مردوخ - غلام نیاکان - بانو دکتر دولتشاهی - قاسم مرادی - مهندس صدقیانی - شیخ الاسلامی - احمدی - قراچورلو - پاینده - حق شناس - محسنی - دکتر مهندس بهبودی - دکتر خطیبی - صفی پور - فهیمی - دیبم .

رئیس - راجع به صورت جلسه روز سه شنبه گذشته نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت جلسه قبل تصویب میشود.
رئیس - آقای دکتر صاحب قلم فرمایشی دارید بفرمائید.
دکتر صاحب قلم - یک نامه ای از کارمندان شهرداری رضائیه رسیده است راجع به قانون استخدام تقدیم میکنم.
رئیس - آقای یغمائی کیهان بفرمائید.
یغمائی کیهان - تعدادی شکایت به بنده رسیده از طرف کارمندان پست و تلگراف و همچنین راجع به نرخ

اتوبوسرانی و همچنین کارمندان بازنشسته دولت دفتر یاران دفتر اسناد رسمی و اعضاء دادگستری سمنان تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

۲ - تقدیم يك فقره طرح قانونی بوسیله آقای یغمائی کیهان

یغمائی کیهان - طرحی تهیه شده است راجع باریحه تقسیمات کشوری که از طرف فراکسیون مستقل بقیددو فوریت تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای سیفی.

سیفی - ۱۶ فقره شکایت از طرف کارگران کارخانجات و کارمندان وزندانان و پزشکان رسیده تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای اوزار بفرمائید.

اوزار - تعداد زیادی شکایت از طرف اصناف که چند فقره آنها راجع به مالیات است رسیده که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای مصطفوی.

مصطفوی نائینی - شکایتی است از اهالی خور و بیابانک بواسطه نداشتن راه شکایت کرده اند تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای روستا بفرمائید.

روستا - هنده برگ شکایت است راجع بموضوعات مختلف که چندتای آن مربوط بمالك و مستاجر است و استدعای رسیدگی دارم تقدیم مقام ریاست می‌شود.

رئیس - آقای صفی پور.

صفی پور - چندین فقره شکایت از طرف اهالی نهاوند رسیده تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای موسوی.

موسوی - هفت فقره شکایت از طرف کارمندان دولت و مسائل دیگری است که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای معتمدی.

معتمدی - سه فقره پیشنهاد است راجع به کارمندان دیپلمه دولت که تقدیم مقام ریاست می‌کنم و می‌خواهم عرض دیگری بکنم و آن اینست که طبق آداب و سنن شب میلاد مسعود بگانه مرد مجاهد عالم بشریت همه جا و تمام ادارات و بناگاهها را چراغانی کرده بودند جز سر در مجلس

شورای ملی خواستم خواهش کنم از نظر حفظ آداب و سنن و شعائر ملی مقرر فرمایند که در شب اعیاد اعم از ملی و مذهبی سردرب مجلس شورای ملی راهم چراغانی فرمایند.

رئیس - آقای حق شناس.

حق شناس - چند فقره شکایت از کارمندان فرهنگ رسیده است که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای فهیمی.

فهیمی - شکایتی است راجع بوام کشاورزی و دیگری راجع باریحه استخدامی است که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - خانم تربیت.

تربیت - یکی، دو فقره شکایت است از طرف اتحادیه کارمندان ادارات دولتی و غیره تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

۳ - تقدیم سؤال بوسیله آقای دکتر وحیدنیا

رئیس - آقای دکتر وحیدنیا.

دکتر وحیدنیا - سؤالی است راجع بشورای عالی اداری که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

رئیس - آقای مرتضوی.

مرتضوی - ۷ فقره شکایت است راجع بقانون استخدام و یک معروضه هم هست از طرف بازنشستگان پست و تلگراف راجع بهمین لایحه ای که چندی قبل تقدیم مجلس شورای ملی شده است.

رئیس - آقای کهزاد البرزی بفرمائید.

کهزاد البرزی - دو فقره شکایت است که تقدیم مقام ریاست می‌کنم.

۴ - بیانات قبل از دستور آقایان: ریگی - یغمائی کیهان - صائب

رئیس - نطق های قبل از دستور شروع میشود. آقای ریگی بفرمائید.

ریگی - عرض کنم بنده هفته گذشته سه چهار روز رفتم با آبادان از همکاران سابق خود دز شرکت نفت دیدن کردم طبعاً با مردم شهر آبادان که يك موقعی هم بنده شهردار آنجا بودم تماس حاصل کردم متأسفانه يك وضعی در آنجا مشاهده نمودم از نظر وضع شهر و وضع شرکت ملی نفت مخصوصاً کارهای کنسرسیوم که در این چند سال اخیر آنجا انجام داده مخصوصاً نسبت بکارگران وضعی در آنجا بوجود آمده که واقفان باعث تأسف بود بنده فکر کردم که اگر این منویات و خواسته های مردم را در آنجا بازگو

نکنم در مقابل قسمی که در این مکان یاد کردم چنانکه معایب در کار مملکت میبینم تذکر ندهم مسئول هستم و واقف وظیفه نمایندگی خودم را انجام ندادم مسائل که می‌خواهم عرض کنم چون مربوط بمسائل مهم نفت است و با راجع بوضع بیکاری مردم و غیره می‌باشد بکنفر از نمایندگان -

از زاهدان بفرمائید) ما وکیل همه مملکت هستیم تصور کردم اگر این مطالب را بنویسم خیلی بهتر است بجهت اینکه خدای نخواستہ مبدا مطالب من تحریف نشود البته زاهدان و آبادان و تمام مملکت برای ما یکی است و مانعاً بنده همه مملکت هستیم و زاهدان و آبادان برای ما فرقی نمی‌کند (صحیح است) بنده با اجازه نمایندگان محترم عین اظهاراتم را نوشته ام و قرائت می‌کنم و فقط استدعا می‌کنم که آقایان باین مسائل توجه بفرمایند چون این ها حقیقتاً بسیار دقیق میباشد و جنبه اقتصادی و نفتی دارد و باید با توجه دقیق درک کرد. در تعطیلات هفته گذشته فرصتی برای بنده دست داد که سفر کوتاهی با آبادان بکنم و شهری را که سالها قسمتی از عمر خود را در آن صرف کرده و مدتی هم شهردار انتخابی آن بودم از نزدیک دیدن نمایم. متأسفانه برخلاف انتظار که گذشت زمان در هر جا باعث پیشرفت و ترقی است و بیستنده تازه وارد چیزهای بیشتر و بهتری بچشم می‌بیند بنده آبادان را خالی تر از گذشته و از لحاظ کار و فعالیت اقتصادی کمتر از سابق یافتم.

سال گذشته که بنده شهردار آبادان بودم و از نزدیک ناظر احتضار حیات اقتصادی این شهر صنعتی بودم موقعی که جناب آقای علم بخوزستان تشریف آوردند بنده گزارشی بایشان دادم و خطر اخراج دسته جمعی کارگران را برای ایشان و مخصوصاً جناب آقای خسروانی وزیر کار تشریح کردم که حقا مورد توجه قرار دادند و مدتی این امر متوقف گردید ولی متأسفانه از امسال اخراج کارگران به صورت دیگری که باصلاح شرکت «بازنشستگی قبل از موعد» نامیده میشود آغاز گردیده و هم اکنون ادامه دارد البته اینگونه اخراج از نظر خود اخراج شوندگان از سابق بهتر شده است زیرا سابقاً افراد جوان و کاردان را باز خرید و بیکار میکردند ولی هرگز لحاظ اقتصادی مسئله تقلیل توسعه پالایشگاه و رکود صنعت تصفیه نفت ایران را که برای ملت ایران و حیات شهر آبادان يك امر مهم بشمار میرود حل نمی‌کنند.

برای اینکه نمایندگان محترم بدانند چرا کنسرسیوم نمی‌خواهد صنعت تصفیه نفت را که در ایران توسعه داده و بجای صدور نفت خام نفت تصفیه شده صادر نماید برمیگردیم بزمانیکه نفت در ایران ملی شد بنده متعاقب همین امر یعنی ملی شدن نفت ایران در گزارش **الیاندر رئیس هیئت مدیره شرکت نفت بری تیش پترولیوم** که در مجله اکونومیست چاپ شده بود خواندم که مشارالیه گفته بود چون نظیر عملی که در ایران شده ممکن است در کشورهای دیگر صاحب ذخایر نفتی تکرار شود بنابراین بهتر است شرکتهای گروه تراست بین المللی نفت پالایشگاههای خود را در کشورهای بدون نفت مانند آلمان یا کشورهای مشترک المنافع مانند استرالیا و کانادا و کشورهای مستعمره و نیمه مستعمره مانند عدن و غیره بنا نمایند تا سرمایه های که در این راه صرف میکنند مورد مخاطره قرار نگیرد.

نمایندگان محترم میدانند که این شهر که اکنون ۳۰۰ هزار نفر جمعیت دارد ۵۰ سال پیش يك دهکده گنم بود و شاید بیش از ۱۰۰۰ نفر جمعیت نداشت ولی از سال ۱۹۰۹ که نفت در صفحات خوزستان پیدا شد و کارخانجات تصفیه نفت در محل مزبور نصب گردیدند تدریجاً شروع به توسعه و ترقی نمود بطوریکه در سال ۱۹۵۱ پالایشگاه آن بزرگترین پالایشگاه جهان شد و ظرفیت تصفیه آن بالغ بر ۲۵ میلیون تن در سال و قریب ۳۵ هزار کارگر در آنجا کار میکردند.

اما امروز در نتیجه سیاست جدید نفتی کنسرسیوم در پالایشگاه آبادان فقط ۱۵ هزار نفر کارگر کار میکنند و تصفیه نفت آن نیز به ۱۷ میلیون تن در سال تقلیل داده شده است و از طرفی با سیاستی که هم اکنون کنسرسیوم مشغول

بر مبنای همین سیاست بود که دولت ایران قرارداد نفت را با کنسرسیوم منعقد ننمود آنها اصرار میورزیدند که هر چه بیشتر نفت ایران را بصورت خام ببرند تا آنجائیکه بالاخره دولت ایران هم نتوانست در این قسمت شرایط دشواری با آنها بقبولاند.

البته نفع دیگری که صدور نفت خام برای شرکت های عضو کنسرسیوم دارد این است که نفت خام ارزان تر است و سهم کمتری به کشورهای صاحب نفت تعلق میگیرد و این شرکتها با تصفیه نفت در کشور خود و یا کشورهای تحت نفوذ از مشتقات متعدد نفت و گاز استفاده های بیشتری می برند.

متأسفانه دولت ایران در قرار دادهای بعدی که به شرکت های نفت پان آمریکان و شرکت سیریب منعقد نمود و در این موقع آزادی عمل بیشتری داشت باز هم در نتیجه ندانم کاری شرکت های مزبور را مجبور نکرد که مقداری از نفت تولید شده را بصورت تصفیه شده از ایران ببرند تا هم ملت ایران از سهم بیشتری منتفع شود و هم بواسطه ایجاد تأسیسات پالایشگاهها برای بیکاران در مملکت کار ایجاد شود.

برای اینکه نتوانندگان محترم بدانند تولید و صدور نفت خام بوسیله این شرکتها چگونه در کشور ما از لحاظ ایجاد کار مؤثر نیست باید عرض کنم که سال گذشته بنده دعوت شدم که از چاه شرکت نفت سیریب در خلیج فارس دیدن کنم.

بطوریکه در آنجا مشاهده کردم بر این توضیح دادند در سکو چاه مزبور که سالیانه یک میلیون تن نفت از آن به ایتالیا صادر میگردید فقط ه نفر کارگر ایرانی کار میکردند و این میرساند که اگر ما آنها را مجبور نکنیم که مقداری از نفت تولید شده را بصورت تغییر شکل داده شده از ایران ببرند برای ملت ایران عملیات آنها چندان فایده ای ندارد.

بنده در اینجا مخصوصاً به دولت و جناب آقای دکتر اقبال رئیس جدید شرکت ملی نفت ایران که به بینظری و کاردانی ایشان اطمینان دارم میخواهم توصیه بکنم که در این موقع که مناقصه بین المللی واگذاری منطقه یک نفتی منتشر شده است و قریباً قرارداد آن بامضاء خواهد

رسید توجه فرمایند که حتماً یکی از شرایط قرارداد این باشد که طرف قرارداد باید لااقل ۲۵ درصد از نفت تولیدی را بصورت تصفیه شده از ایران خارج نماید.

بر میگردیم بموضوع آبادان - امروز کنسرسیوم با سیستم اتوماسیون و مدرنیزه کردن کارخانه تصفیه پیوسته از نیروی انسانی کاسته و کارگران زائد را اخراج میکند. بنده بهیچوجه مخالف اتوماسیون یعنی خودکار کردن دستگاهها نیستم ولی عقیده دارم که برای اینکه شهر آبادان توسعه اقتصادی خود را از سر بگیرد و بیکاری در مملکت تولید نشود باید کنسرسیوم موازی با اتوماسیون محصول نفت تصفیه را بالا ببرد تا کارگران و مهندسین ایرانی کماکان در مشاغل خود باقی بمانند و شهر آبادان با ۳۰۰ هزار نفر جمعیت که برای وجود پالایشگاه و سرویس دادن بکارکنان آن بوجود آمده و اقتصاد دیگری ندارد از بین نرفته و مردم از کسب باز نمانند آقای رضوی این چیزها را خیلی خوب درک میکنند چون خودشان در آنجا تشریف داشته اند.

طبق آماری که خود کنسرسیوم در سال گذشته انتشار داده هر یک نفر که از شرکت نفت اخراج میگردد ۱۱ نفر در شهر بیکار میشوند بنابراین اگر کنسرسیوم همان طور که در نظر دارد بخواهد هفت هزار نفر دیگر از کارگران شرکت را در سالهای آینده اخراج نماید بدون تردید کلیه کسبه آبادان از کار روند کی ساقط خواهند گردید.

بنده چندی پیش عواقب این عمل کنسرسیوم را یکی از رؤسای آن گوشزد کردم ولی مشارالیه بدون اینکه در این امر حیاتی ملت ایران توجه کند اظهار داشت: ایجاد کار و جلو گیری از تعطیل شدن شهر آبادان از وظایف دولت ایران است و چون برای ما بردن نفت تصفیه شده فایده ندارد تردیدی نیست که شهر آبادان بصورت «گوست سیتی» یعنی شهر متروک و شهر اجنه و ارواح در خواهد آمد چنانکه در امریکاهم شهرهایی هستند که بعلت وجود یک معدن بوجود میآیند و پس از تمام شدن معدن متروک میشوند.

بنده البته باین آقا کجیم که آبادان با شهرهای متروک معادن تمام شده امریکا فرق دارد زیرا آبادان شهری است که بردهنه خلیج فارس و در جوار بزرگترین منابع نفتی جهان بنا گردیده و بعلاوه احتیاج دنیا بفرآورده های

نفت تصفیه شده طبق آمارهای خودتان روبرو منی است و اگر شما نمیخواهید نفت تصفیه شده بدلائل فوق از ایران ببرید نباید عقیده داشته باشید که شهر آبادان بصورت گوست سیتی درآید.

علی ای حال چون بنده عقیده دارم که ادامه این سیاست بوسیله کنسرسیوم ضررهای جبران ناپذیری به ملت ایران مخصوصاً اهالی خوزستان خواهد زد بنده به جناب آقای دکتر اقبال توصیه میکنم که در این امر بررسی نموده و نگذارند یکی از شهرهای مملکت ما از بین برود و به کنسرسیوم دستور دهند بجای اخراج کارگران که در نتیجه اتوماسیون انجام میگیرد محصول نفت تصفیه شده را بالا ببرند تا مهندسین و کارگران آرتیزان ایرانی از صنعت نفت طرد نشوند.

البته کنسرسیوم ظاهر آ مدعی است که تصفیه نفت در ایران گران تمام میشود ولی این ادعا مطلقاً صحیح نیست زیرا چگونه ممکن است در کشور ایران که مزد یک روز کارگر آن مساوی با مزد یک ساعت کارگر امریکائی است تصفیه نفت گران تمام شود و در امریکا ارزانتر.

ضمناً در آمارهای که در سال گذشته از طرف کنسرسیوم منتشر شده بود بنده خواندم که ۴۷ درصد از نفت خام ایران بوسیله گروه شرکت های امریکائی عضو کنسرسیوم به امریکا صادر شده است.

بنده تعجب میکنم که چگونه دولت و وزارت خارجه امریکا که به اینها معتقدند تاکنون به ایران کمک کرده و ملت ایران از این بابت واقف و آسپاسگزار است باین امر توجه نکرده است که شرکت های نفتی آن کشور با صدور نفت خام باعث تعطیل پالایشگاه و رکود اقتصادی کشور میشوند در صورتی که اگر همین ۴۷ درصد نفت خام در ایران تصفیه میگردید از لحاظ ازدیاد شغل ایران و ایجاد کار برای ملت ایران منفعت سرشاری در برداشت.

البته کنسرسیوم دلیل دیگری هم برای صدور نفت ایران بصورت خام ذکر میکنند و آن این است که کشورهای خریدار نفت ایران نفت تصفیه شده قبول نمیکند و از لحاظ تولید کار در کشور خود استفاده از مشتقات نفت خواهان نفت خام میباشند. این دلیل هم صحیح نیست زیرا طبق آمارهای نفتی ۹۹ درصد از تصفیه خانه هایی که درده

سال اخیر در کشورهای جهان تأسیس گردیده اتفاقاً متعلق به همین اعضاء کنسرسیوم نفت ایران است و این قابل قبول نیست که کشورهای دیگر نفت تصفیه شده نخواهند مخصوصاً که این شرکتها بصورت یک تراست بطور درستی تولید، حمل و تصفیه و توزیع نفت را در سراسر جهان تحت کنترل دارند و رقابت با آنها تقریباً غیر ممکن است. رئیس - آقای ریگی وقت جنابعالی تمام شد.

ریگی - بنده خواهش میکنم از جناب آقای پاینده که کمی از وقت خودشان را به بنده لطف بفرمایند. (با بنده بنده وقت خودم را میدهم)

رئیس - بسیار خوب بفرمائید.

ریگی - متشکرم. موضوع دیگری که میخواهم در اینجا عرض کنم مربوط به استفاده ایران از ۱۲ ۱/۴ درصد از نفت تولید شده است که طبق قرارداد با کنسرسیوم در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار میگیرد.

متأسفانه در دهه سالهای که از اعضاء قرارداد با کنسرسیوم میگذرد شرکت ملی نفت ایران با این سهم خود هیچگونه فعالیت تجاری در خارج از کشور انجام نداده و سهم خود را همچنان به کنسرسیوم واگذار نموده است.

چنانکه نمایندگان محترم اطلاع دارند مقصود و هدف قرارداد از واگذار نمودن ۱۲ ۱/۴ درصد از نفت تولید شده با ایران این بود که شرکت ملی نفت ایران تدریجاً از صورت یک شرکت محلی بصورت یک شرکت بین المللی در آمده و حمل و تصفیه و توزیع سهم خود را در جهان بعهده بگیرد متأسفانه نمیدانم بجهت علت در گذشته شرکت ملی در این راه قدمی برنداشته چنانکه امروز شرکت ملی نفت ایران از لحاظ تجارت خارجی فاقد اعتبار و فعالیت است در صورتیکه همانطور که اعلیحضرت شاهنشاه در عید میعت اشاره فرمودند دلیل ندارد که شرکت ملی نفت ایران با این فرصتها و با داشتن این همه منابع نفتی نتواند یکی از بزرگترین شرکت های نفتی جهان بشود.

بنابر این یکی از کارهای مهمی که ملت ایران انتظار دارد جناب آقای دکتر اقبال در موقع تصدی شرکت ملی نفت ایران انجام دهند این است که شرکت ملی نفت ایران را بصورت بین المللی در آورده و با ایجاد پالایشگاه در کشورهای دیگر و بسط و توسعه عملیات شرکت در خارج همانطور که خواست شاهنشاه است شرکت ملی

نفت ایران را بیابقیزرتگرین شرکت های نفتی جهان برسانند.

موضوع دیگری که میخواهم عرض کنم راجع به اوپک است که اتفاقاً امروز کنفرانس مهمی از اعضاء آن در ریاض تشکیل گردیده است. بنظر بنده ملت ایران و ملل دیگری که عضو اتحاد اوپک میباشند تقریباً از مذاکرات دنباله دار و رفت و آمدهای متعددی که در این باره در دو سال اخیر بعمل آمده است خسته شده اند و انتظار دارند که هر چه زودتر شرکت های نفتی با تقاضاهای حقه اوپک که همانا بالابردن قیمت نفت است موافقت نمایند.

برای اینکه نمایندگان محترم بطور ساده از موضوع کنفرانس اوپک اطلاع حاصل نمایند توضیحاً عرض میکنم که شرکت های نفتی یعنی تراست بین المللی نفت هر چند گاه يك مرتبه يك قیمت مصنوعی و بسیار ناچیز بنام قیمت پوستد پرایس Posted Price در خلیج فارس اعلام میکنند و چون سهم کشورهای صاحب ذخایر نفتی را بر مبنای همین قیمت باید بپردازند این قیمت را هر چه میتوانند پائین آورده و غیر حقیقی اعلام میکنند.

گروه اتحاد اوپک که ایران یکی از اعضاء مؤثر آن است و دبیر کل آن هم آقای فؤاد روحانی است عقیده دارند که این قیمت عادلانه نیست و باید بیشتر باشد.

تعیین قیمت نفت در خلیج فارس از طرف تراست بین المللی نفت خیلی مضحک و مثل اینست که مشتری قیمت اجناس مغازه را اعلام و طبق آن جنس خریداری نماید.

بنظر بنده که مطمئن هستم تمام نمایندگان محترم آنرا تأیید میفرمایند باید هر چه زودتر باین خیمه شب بازی خاتمه داده شود و کشورهای عضو اوپک با ایجاد تفویضات برای شرکت های نفتی آنها را مجبور نمایند قیمت نفت را در خلیج فارس بالابردند و سهم بیشتری بپردازند.

موضوع دیگری که میخواهم عرض کنم اینست که در چند سال اخیر با تقلیل فعالیت پالایشگاه نفت تدریجاً مهندسین ایرانی که با صرف پول این ملت به کشورهای خارج رفته و تحصیل نفت کرده اند و وسالها در پالایشگاه و استخراج نفت تجربه آموخته اند از چندی پیش تدریجاً به کارهای غیر فنی گماشته میشوند.

بنده از جناب آقای دکتر اقبال تقاضا دارم که به این امر توجه کنند و نگذارند این افراد از حرفه اصلی خود منحرف و بکارهای غیر فنی رفته و کار خود را فراموش کنند. بهترین راه برای جلوگیری از این امر توسعه فعالیت پالایش و استخراج نفت در ایران و خارج از کشور است که یدان وسیله از مهندسین ایرانی حداکثر استفاده بعمل خواهد آمد.

آخرین موضوعی که میخواهم عرض کنم این است که جناب آقای دکتر اقبال که اخیراً در رأس شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته اند بدسته بندی های داخلی شرکت توجه فرموده و خدمتگزاران حقیقی نفت را شناخته و از وجود آنها استفاده نمایند.

بنده اطمینان دارم که با درایت ذاتی و بی نظری و لیاقتی که در جناب ایشان هست به حرف های این و آن توجه نکرده و پس از غور و بررسی در مسائل شخصاً تصمیم عادلانه اتخاذ خواهند کرد. و همانطور که در سخنان خود اشاره کرده اند

بیش از پیش کارکنان نفت را بکار خود دلگرم و امیدوار خواهند ساخت. آقای آموزگار نوشته اند بفرمائید شرکت نفت کفای السابق نفت و بنزیران در نقاطی که راه شوسه نیست با حلب توزیع نمایند انشاء الله این کار را میکنند بنده عرض دیگری ندارم و امیدوارم که دولت باین مسائل توجه بفرمایند چون در این مجلس شهنشاه راجع براه وجاده و بهداری که عملاً مورد توجه دولت هست نباید صحبت کرد بنظر بنده مسائل مهم اقتصادی که تأثیر مهم سزائی در کشور داود باید مورد توجه قرار بگیرد و دولت هم این مسائل را بیشتر از مسائل کوچک و بیش یا افتاده مورد توجه قرار دهد (احسنت).

رئیس - آقای پاینده.

پاینده - بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقای یغمائی کیهان.

یغمائی کیهان - معذرت می خواهم لازم بود بنده با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم راجع به طرحی که فراکسیون مستقل مبنی بر اصلاح لایحه تقسیمات کشوری امروز تقدیم شد يك مطلب مختصری بعرض برسانم همانطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضراست لایحه تشکیل انجمن های ایالتی و ولایتی

تقدیم مجلس شورای ملی شده و در کمیسیون در شرف رسیدگی است و شاید قریباً به جلسه بیاید اگر قرار باشد قبل از تقسیمات کشوری قانون انجمن های ایالتی و ولایتی تصویب بشود و بعد لایحه تقسیمات کشوری به مجلس بیاید يك کار عثی خواهد بود و باز ممکن است يك مقداری از انجمن ها باطل بشود و با از يك استان به استان دیگری تغییر و تبدیل پیدا کند (صحیح است) بنابراین مصلحت بر این دیده شد که اگر آقایان موافقت فرمایند و دولت لایحه تقسیمات کشوری را قبلاً بمجلس تقدیم کند تا تکلیف استان ها و فرمانداریهای کل و شهرستانها که تابع کدام استان هستند و استقلال داخلی ندارند یا يك نیمه استقلالی دارند روشن بشود و بعد انجمنهای ایالتی و ولایتی تشکیل بشود که در نهایت نظم و ترتیب و توجه دقیق انجام بشود الان ما داریم بعضی شهرستان ها را که با کمال تأسف و عدلیه اش جزو يك استان است زاندارم می اش جزء يك استان دیگر است ثبت اسنادش مجزو يك قسمت است یا شهر بانیش مستقل است و با زاندارم شهرستانهایی که يك نامه رایست می آورد سه مرتبه چهار مرتبه بمرکز استان باز میگردد به شهرستانها و این عمل يك مقداری لزو وقت را میگیرد بنده خاطر هست که جناب آقای وزیر کشور هم در جلسه فرمودند این لایحه در دست اقدام است و دولت بزودی تقدیم مجلس خواهد کرد پس چه بهتر قبل از اینکه لایحه انجمنهای ایالتی و ولایتی گزارشش به مجلس تقدیم بشود لایحه تقسیمات کشوری بر اساس صحیح با وضع جغرافیائی و با در نظر گرفتن تحولات اخیر انقلاب سفید، ائتلاف ۶ بهمن که بسیار هم مقدس است و با وضع روز و با تحولی که ایجاد شده است تقسیمات کشور روشن بشود و بعد انجمنهای ایالتی و ولایتی تشکیل بشود لذا بنده از مقام ریاست بنام فراکسیون مستقل استدعا دارم امر بفرمایند که دو فوریت این طرح امروز مطرح بشود و جناب آقای معلون وزارت کشور هم تشریف آورده اند ترتیبی داده شود که زودتر این لایحه به مجلس بیاید. مطلب دیگر اینست که بنده نامه ای داشتم از تعدادی از مستأجرین و مالکین خراسان باینکه لایحه اصلاحات ارضی در کشور عمل شود کار بسیار بجائی هم بود و مورد تأیید نمایندگان محترم و احترام ملت

ایران است یکعده ای این وسط هستند بنام مستأجر یعنی يك عده مالکی از مالکین بر طبق قانون گرفته شد و تقسیم شد بین یکعده مالک جدید یعنی زارع قدیم و کشاورز جدید و با مالک جدید آن مستأجرینی که سند ثبتی داشتند قانون تکلیف مستأجرین را معلوم کرد یعنی گفت: آن املاکی که از بد مالکین خارج میشود و تحویل کشاورزان یعنی مالکین جدید میگردد مستأجر زمه اش بری است و مخصوصاً زمه اش در دفاتر رسمی و دادگاهها قابل اجراء نیست اما بودند يك عده مالکینی که املاک خودشان را با چک بانکی اجاره داده بودند برای فرار از پرداخت حق الثبت یا هزینه دفاتر اسناد رسمی و این چک ها نزد مالکین ماند در متن چکها ذکر شده است که بابت اجاره فلان ملک دولت در این مورد توجهی ننموده یا بر نخورده است باین مطلب یا کسی تذکر نداده است و یا مرسوم نبوده است باینکه ملک باینصورت اجاره داده بشود و الآن هستند یکعده ای مستأجر در خراسان که چکهای متعدد بانکی نزد مالکین سابق دارند و مالکین سابق هم این چکها را داده اند با جراء و تقاضای توقیفشان را کرده اند و ۶ ماه هم زندانیشان خواهند کرد و قانونی هم نیست اینهارا بعد از اینکه اصل ملک بدست مالکین جدید داده شده زمه شان را بری بکنند جناب آقای دکتر خوشبین که این جا تشریف دارند خیلی خوب این مطلب را میدانند و در همه را خوب میدانند استدعا دارم ترتیبی اتخاذ بفرمایند که این چکهایی که در متن چکها قید شده است بابت مال الاجاره فلان ملک و آن ملک بر طبق قانون اصلاحات ارضی در بد مالکین جدید داده شده و از يك سال قبل از بد مستأجر خارج شده برای این قبیل چک ها يك فکری بصورت قانون بکنند که يك مشتم مردمی که نامشان مستأجر است از این قانون استفاده نکنند این عرض بنده بود و انشاء الله مورد توجه دولت قرار بگیرد (احسنت).

رئیس - آقای صائب.

صائب - من قصد مزاحمت نداشتم ولی باز وصول نامه ها و تلگرافات و شکایات وارده از کارگران کارخانه ها متأسفانه مرا مجبور تصدیق مجدد کرد اگر این مطالبی که در شهرستانها میگذرد روزنامه ها می نوشتند و آقایان

مطلع میشدند مسلماً احتیاج بگفتن در اینجا نداشت ولی چون متأسفانه مخبرین جرائد از نوشتن و خبر دادن امساک میکنند بنا بر این مجبور هستم بعضی از مطالب را در اینجا عرض بکنم. البته همانطوریکه عرض کردم بعقیده من این کار با خبرنگاران و مخبرین جرائد است و الا روزنامه‌ها همیشه آسازگی داشته‌اند برای نوشتن خبر دلیل هم دارم برای اینکه ... (سعید وزیری - روزنامه یعنی مخبر و خبرنگار و نویسنده) بنده خبر نگاران شهرستانها را عرض میکنم. من وقتی می بینم خبرنگاران در روزنامه‌ها ماجراهای عشقی قوهای سیاه سیدنی را مفضلا می نویسند یا ماجرای عشق آلن دالن را مینویسند. (دکتر الموتی - يك كلاس روزنامه نگاری باز کنید و خلاص کنید). (منصور - خواهش میکنم دیگر بحثی نفرمائید) بنا بر این اطمینان دارم اگر واقعاً خبرنگاران شهرستانها واقعیاتی را که در شهرهایش می آید بنویسند مسلماً روزنامه‌ها خواهند نوشت مثلاً اگر خبرنگاران روزنامه‌ها از رشت بنویسند که کارخانه گونی بافی رشت سه سال است تعطیل است یا از شیراز بنویسند کارخانه نساجی شیراز چهار سال است تعطیل است یا خبرنگاران روزنامه‌ها از اصفهان بنویسند کارخانه زاینده رود چهار ماه است تعطیل است و کارخانه نور چهار سال است تعطیل است اتحاد شهرستانها سه ماه است تعطیل شده است روزنامه‌ها خواهند نوشت (فیلکس آقایان - آنوقت روزنامه‌ها هم تعطیل میشود) و مسلماً مدیران محترم جرائد منافع و مصالح هموطنان خودشان و کارگران را بر قوهای سیدنی و آلن دالن ترجیح خواهند داد. من البته کاری باین ندارم که صحبت های نمایندگان را در مجلس در روزنامه‌ها بنویسند یا بنویسند نمایندگان وظیفه دارند بیابند حرفهای خودشان را بزنند و آنها هم هر طور مصلحت می بینند عمل بکنند این مربوط بما نیست ولی در قانون اساسی ما جرائد و روزنامه‌ها از او کان مهم مشروطیت بوده هستند و قابل احترام همه مردم ایران خواهند بود و بایستی واقعاً روزنامه زبان مردم باشد همانطوریکه در دنیا متداول است روزنامه‌ها همیشه هادی و راهنمای قوه مقننه بوده و حتی همکار و همگام نمایندگان مجلسین شورا و سنا بوده و

شاهد ناظر اعمال قوه مجریه و قوه قضائیه مملکت بوده و خواهند بود در حال حاضر هم امید است جرائد محترم با توجه بحساسیت موقع که امکان انجام خیلی اصلاحات در پیش است بیش از پیش با مجلسین همکاری فرموده و بخبرنگاران خود نیز دستور دهند واقعیات و حقایق و خواسته‌های مردم را گزارش دهند زیرا دولت مایل است که رضایت مردم را جلب کند بنا بر این دلیلی ندارد که جرائد اتفاقات را ننویسند اما در باره کارخانه زاینده رود من بطور کلی و مفصل عرایض را در دو جلسه قبل عرض کردم فقط يك قسمت مختصری از نامه‌یکه يك نفر کارگر نوشته بنده عرض میکنم. بعد از مقدمه مینویسد بنده هفده ساله بودم که در این کارخانه وارد شدم و حالیه ۴۵ سال دارم و دارای ۸ فرزند و عیال و خودم که جمعاً ده نفر می باشیم دو سال است که حقوق بنده هر برجی هزار ریال کسر شده و بنده از هستی خود ساقط شده و حال سه‌ماه است کارخانه خوابیده است دیگر نمیدانم چه عرض کنم ولی خدا شاهد است دیگر از خجالت زن و فرزندم روی رفتن خانه را ندارم چون جوانی خود را در این کارخانه تمام کردم و بیرون هم نمیتوانم کار کنم کسی بمن کار نخواهد داد شکایت‌های قانونی تمام دوائر دولتی کرده‌ام ولی هنوز جواب مثبت داده نشده و حال يك پیشهاد از طرف کارخانه بمن داده‌اند پس از ۲۸ سال سابقه که بنده بیایم جای يك ماشین دو ماشین بیافم و حال اینکه دو انگشت خودم را از دست داده‌ام و در مقابل دو ماشین کار کردن فقط روزی چهار ریال بگیرم البته خیلی مفصل است و قسم میخورم اینجا میگوید ما از برای مرگ یعنی همه کارگران دقیقه شماری میکنیم و مرگ را با آغوش باز می‌پذیریم (چند نفر از نمایندگان جای تأسف است) و واقعاً جای تأسف است. (حبیبی - اسمش را نبرید) اسمش را نبردم ۱۵۰۰ نفر هستند نمیتوانم اسم یکی یکی را اینجا ببرم تمام این شکایات مربوط به کارخانه‌ها است آقایان خیال نکنند که من میخواهم همه آنها را بخوانم اینها تمام شکایات آنهاست و اما در باره کارخانه شهرضا یکی از محترمین شهرینده نوشته‌اند بعد از مقدمه مطلبی که پیش از پیش مورد توجه است داستان فشار هیأت مدیره کارخانه است نسبت بکارگران این دسته

کارگری بیچاره بین آنها افرادی هستند که ۲۵ سال ۲۲ سال سابقه کار دارند یعنی تمام مدت جوانی خود را در این کارخانه صرف کرده‌اند و اکنون شکسته و مریض شده‌اند صاحب زن و چند بچه میباشند اما هیأت مدیره بی انصاف برای این دسته از کارگران و وضع زندگی آنها حداقل هزار در روزی ۳۵ ریال تقلیل داده و عمداً مواد اولیه با آنها نمیرسانند که این بدبختها بسنوم آمده راه فرار را برقرارتر جیح میدهند با وجود اینکه نگارنده هیچگونه ارتباطی با کارگران ندارم روی اصل وجدان آن اطلاعی که از وضع آنها پیدا نمودم جهت شما نوشتم البته آقایان میدانند در عرض اینکه این آقایان منویات و نظریات شخص اول کشور را که منظور بالا بردن سطح زندگی طبقه محروم کشور است عمل بکنند عملاً عکس آنرا با کمال پرروئی و وقاحت انجام میدهند. در باره کارخانه ریسنا هم باید عرض کنم که بقول معروف در حال نزاع و جان کندن است، هشت ماه حقوق کارگران را نداده‌اند دو سوم ماشینهای بافندگی تعطیل است، آقایان این عرایضی که من اینجا عرض میکنم باز استدعا میکنم توجه بفرمائید در این مدتی که ما آمده‌ام دو مرتبه مقرر گردیده‌ام کارمندان دولت روزهای بیست و هفتم و بیست و هشتم حقوقشان را بتمام و کمال دریافت میکنند و همان روز اول برج چیزی ندارند ولی کارگران کارخانه با روزی سه تومان و پنج تومان حقوقی که برایشان معین شده اینها سه ماه و چهار ماه است که حقوقشان را نگرفتند (صحیح است) بنده میخواستم در مورد کارخانه نور هم مفصلاً صحبت بکنم ولی اکتفا میکنم به قرائت شکایت نامه کارگران، نوشته‌اند: آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی شما که از طبقات مختلف ملت ایران در پارلمان جمع شده اید تقاضا نمودیم بعراض کارگران ریسندگی نور توجه بفرمائید چون تاکنون بیست نفر از ما در حال بیچارگی مرده‌اند و آنهایی هم که هنوز زنده هستند دست کمی از مردگان ندارند نگذارید بیش از این ما در فقر و بیچارگی بسر ببریم بنده در اینجا اعلام خطر میکنم نه فقط کارخانجاتی تعطیل شده بلکه اگر توجهی بوضع کارخانجات خصوصی مخصوصاً در اصفهان نشود بطور کلی سایر کارخانجات نیز تعطیل خواهد شد فعلاً تهدید بتعطیل از طرف همه کارخانه‌ها شروع شده بنده

میخواستم اینجا از جناب آقای وزیر مشاور تقاضا بکنم که به جناب آقای علم اطلاع بدهند در زمان دولت ایشان علاوه بر اینکه کارخانجات نساجی فارس گونی بافی رشت و پشم باف بکار نیفتاده متأسفانه در دولت معظم له کارخانه‌های زاینده رود اتحاد شهرضا ریسندگی و بافندگی تبریز هم تعطیل شده‌است و این تعطیل کارخانه‌ها در مقابل کارهای اصلاحی و آبادانی دولت تصور میکنم نقطه بسیار سیاه و وضعی را نشان میدهد و اما موضوع دیگر اینکه اخیراً در روزنامه‌ها خواندم که دولت تصمیم گرفته پالایشگاهی در تهران تأسیس بکند و دیشب هم در روزنامه خواندم میخواهند کارخانه لوله سازی دوست هزار تنی تأسیس کنند البته این اقدامات قابل تقدیر است و بجای امیدواری عموم ملت ایران است ولی من نمیدانم با مشکلاتی که دولت با کثرت جمعیت در تهران همیشه با آن مواجه بوده و یکی از آنها وضع راهنمائی و رساندن گازی در تهران است چگونه میتواند باز برای خودش و مردم در دسر و اسباب زحمت درست کند شهری که روی اصول شهر سازی ساخته نشده یعنی شهر تهران چرا هر روز میآیند جمعیتش را اضافه میکنند و شهرستانها و استانها خالی میکنند و همه را بسوی مرکز جلب میکنند اگر فقط همین دو کارخانه بود اشکالی نداشت این دو کارخانه دو صنعت مهمی است که همراه این دو کارخانه چیزهای مهمی هم اضافه خواهد شد یعنی موضوع تحویل و تحول و نقل و انتقالات و حمل کالاها هم مربوط باین دو کارخانه خیلی مهم و قابل توجه خواهد بود از طرفی هم من می بینم دولت و هیأت‌هایی مشغول مبارزه با دود در شهر هستند ولی دولت با این عملیات دارد بیابانها را هم دودی میکند بنا بر این علاوه بر اینکه این موضوع بعقیده بنده برای سلامتی و بهداشت مردم تهران ضرر خواهد داشت اصولاً دولت باید برنامه‌های درست بکند و قبل از اینکه جمعیت تهران افزوده شود فکری برای این کار بکند با اجازه آقایان من عرایض را خاتمه میدهم ولی باید گریزی هم بکارخانه های اصفهان بزنم و در باره کارخانه اتحاد شهرضا عرض کنم این کارخانه در اسفندماه سال ۴۱ طبق سندی که در دست دارم اعلام میکند که من

اولین داوطلب اجرای سهم کردن کارگران در سود و بهره کارخانجات هستم ولی حال کارخانه را تعطیل کرده اند و میگویند که ضرر میدهم من صورتی از تمام کارگران این کارخانه دارم. آقایان مطلعین و متخصصین اینجا تشریف دارند و خوب میدانند کارخانه متخصص برق لازم دارد، آقایان خواهش میکنم توجه داشته باشند باین موضوع و ببینند چه جنایاتی میکنند. اینها در اینجا نوشته اند متخصص برق حقوق روزانه ۹ تومان بکنفر کارگر موتور حقوقش ۳۵ ریال است، یک آهنگر ۳۵ ریال، آهن تراش ۲۵ ریال، حداکثر حقوقی که در این کارخانه بکارگرها داده میشود ۹ تومان و باقی تمام ۳۵ ریال، ۲۵ ریال و حتی دو تومان است و حتی اینقدر کارشان دقیق است که بعضی از کارگران ۳۵ فران ۶۵ و دینار حقوق میدهند در اینصورت هست. کارخانه ای که باین ترتیب حقوق پرداخت میکند ادعا می کند که من ضرر میکنم و کارخانه را هم تعطیل کرده و یکمده از کارگران در شهر سا که البته آنها هم برادران ما هستند متأسفانه بلا تکلیف و معطل هستند. من اینجا این مدارک را جز اینکه تقدیم مقام ریاست بکنم چاره دیگری ندارم چون این اندازه خودم درک کرده ام بی رودرباستی که جای دیگری ندارند و امیدوارم که مقام ریاست ترتیبی بدهند برای رسیدگی بشکایات مردم فعلاً در حال حاضر مابجای دارالشورا دارالشکایات داریم مرتباً شکایات از اطراف و اکناف مملکت بعامیر سد مال کارگران، مال فرهنگیان و موضوعی که میخواهم عرض کنم

رئیس - آقای صائب وقت شما تمام شده.
صائب - بنده دیگر عرضی ندارم.

۵- شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون پست و تلگراف راجع بقرارداد بین المللی مخابرات

رئیس - وارد دستور میشود لایحه قرارداد بین المللی مخابرات مطرح است. گزارش کمیسیون پست و تلگراف بمجلس شورای ملی قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون پست و تلگراف بمجلس شورای ملی لایحه شماره ۱۵۸۰/۶۱/۵۴۲ هـ ک دولت مربوط بقرارداد بین المللی مخابرات که در تاریخ ۲۴ آذر ماه ۱۳۴۲ شور اول آن در مجلس شورای ملی پایان

پذیرفته بود در جلسه عصر شنبه ۳۰ آذر ۱۳۴۲ با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف برای شور دوم در کمیسیون مورد بررسی واقع شد و آقای معاون وزارت پست و تلگراف گزارش جامعی دادر به مزایای این قراردادها و مقوله نامه ها و اینکه کشور ایران از دیر زمان عضو اتحادیه های پستی و مخابراتی جهان بوده باطلاع آقایان اعضاء کمیسیون رسانیده که در نتیجه چون پیشنهادی هم نرسیده بود گزارش شور اول مورد تأیید واقع اینک گزارش نهائی آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون پست و تلگراف - تقی زند
ماده واحده - قرارداد بین المللی مخابرات که در ۲۹ آذر ماه ۱۳۳۸ در ژنو منعقد و از طرف نماینده دولت شاهنشاهی نیز امضاء شده و مشتمل بر پنج ماده و دو شش ضمیمه و یک پرتکل نهائی و چهار پروتکل اضافی و سی و نه تصمیم و چهار توصیه است تصویب میشود.

تبصره - دولت مجاز است آئین نامه های منضم بقرارداد را تصویب و اجرا نماید.

گزارش از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه یکشنبه اول دیماه ۱۳۴۲ با حضور آقای معاون وزارت پست و تلگراف شور دوم قرارداد بین المللی مخابرات را مورد رسیدگی قرار داده با توجه به گزارش کمیسیون پست و تلگراف ماده واحده پیشنهادی را تصویب اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مافی
حاذقی - با حضور آقای وزیر بود نه معاون.

دکتر الموتی - اینجا نوشته است با حضور آقای معاون.

رئیس - چون شور دوم لایحه است کلیات اول ندارد نسبت بماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانی که با این ماده واحده موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. به مجلس سنا فرستاده میشود. آقای مهندس سمعی.

وزیر پست و تلگراف و تلفن (مهندس سمعی) - بنده وظیفه خود میدانم که از نمایندگان محترم نسبت به عنایت و توجهی که در تصویب این لایحه فرموده اند و

سرعتی که بخر جاداند که واقعاً بی سابقه بوده است تشکر کنم (احسنت).

مهندس والا - بنده يك عرض کوچکی دارم.
رئیس - بعد از دستور صحبت بفرمائید.

مهندس والا - نه راجع به بعد از دستور نیست چون آقای وزیر پست و تلگراف الان اینجا تشریف دارند میخواستم عرض کنم که چون بیشتر آقایان نمایندگان که در مجلس هستند با شهرستانها ناچار هستند که ارتباط تلفنی داشته باشند ترتیبی بدهند که در خود مجلس شود از این کار استفاده بکنند (چند نفر از نمایندگان - بسیار خوب است).

۶- قرائت و مذاکره در طرح تقدیمی راجع به تقدیم لایحه تقسیمات کشور

رئیس - طرح تقدیمی نمایندگان راجع به تقسیمات کشور قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد):
ریاست معظم مجلس شورای ملی

نظر باینکه اجرای لایحه قانونی تشکیل انجمنهای ایالتی و ولایتی که در اجرای اصول ۲۹، ۹۱، ۹۲، ۹۳ متمم قانون اساسی و در جهت انقلاب مقدس شاه و ملت به مجلس تقدیم گردیده است بدون وجود تقسیمات کشوری صحیح که مقتضیات اقتصادی و جغرافیائی و اجتماعی در آن رعایت شده باشد عملی نیست و اجرای قانون مزبور بدون وجود و تأیید اساسی و اسلوب صحیح در بسیاری از نقاط مواجه با محظورات بعدی خواهد شد و با توجه باینکه تقدیم لایحه قانونی اصلاح تقسیمات کشوری ضروری تشخیص داده شده لذا فرآکسیون مستقل طرح زیر را با قید دو فوریت پیشنهاد و تقاضای طرح آنرا فی المجلس مینمائیم.

ماده واحده - دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون ظرف ۲ ماه لایحه اصلاح قانون تقسیمات کشوری را که منطبق با مقتضیات و احتیاجات فعلی و آینده کشور باشد تدوین و به مجلس تقدیم نماید.

دکتر بقائی یزدی - کیهان یغمائی - دکتر پور هاشمی - حسین معتمدی - نیری - جهانگیری - فولادوند - رحضانی - ملک شاه ظفر - سرتیپ پور - پاینده - حاذقی - هیراد - دکتر فراگوزلو - دکتر سامی راد - دکتر اسفندیاری - دکتر جمعری - فخر طباطبائی - مصطفوی نائینی - حسینی - رامبد - میرهادی.

رئیس - فوریت اول مطرح است. آقای دکتر صاحب قلم با فوریت اول مخالفید؟

دکتر صاحب قلم - بله.
رئیس - بفرمائید.

دکتر صاحب قلم - بنده اصولاً با دو فوریت این طرح که فرآکسیون مستقل مجلس تقدیم کرده اند مخالفم. با هر دو فوریت مخالفم هم فوریت اول و هم با فوریت دوم. برای اینکه اولاً اینکه جناب آقای کیهان یغمائی فرمودند این با قانون انجمن های ایالتی و ولایتی که تقدیم مجلس شده با آن لایحه منافات پیدا میکند میخواهم عرض کنم هر وقتی قانون تقسیمات کشوری یک شهرستانی را منتزع می کند از یک استان و میدهد. یک استان دیگر بالاخره این انجمن ولایتی که در آن شهرستان تشکیل شده بهم نمی خورد برای مثال عرض میکنم فرض کنید که در قانون تقسیمات کشوری که میخواهند یزد فرمانداری بود میشود استانداری، انجمن ولایتی سر جایش هست، انجمن ایالتی میخواهد تشکیل میدهند، خوب از شهرستانها از هر ولایتی دو نفر می آیند و انجمن ایالتی تشکیل میشود و با فرض بفرمائید تا این تابع اصفهان مثلاً میشود تابع یزد (یکی از نمایندگان - اینها مربوط به کلیات است) اجازه بفرمائید عرض کنم بعلاوه بنده لزومی اصلاً بدو فوریتش نمی بینم مخصوصاً اینکه خود جناب آقای فرهودی تشریف دارند و ما بایستی بدانیم که وزارت کشور و دولت در عرض دو ماه میتوان قانون تقسیمات کشوری را که بنظر بنده بسیار بسیار دقیق است به مجلس بیاورد و باینمیتواند و بعلاوه نباید ما قانون انجمن های ایالتی و ولایتی را تا دو ماه تحت الشعاع این طرح تقدیمی آقایان قرار بدهیم مخصوصاً که در فرآکسیون ائتلافی نهضت ششم بهمین بایستی روی این مطالعه بشود. این است که بنده با دو فوریتش مخالفم (صحیح است).

رئیس - آقای فرهودی.

فرهودی (معاون وزارت کشور) - قانون تقسیمات کشوری که الان ماخذ عمل است در ۱۳۱۶ (نمایندگان - بله، قانون تقسیمات کشوری که فعلاً ماخذ عمل است در ۱۳۱۶ تصویب شده، در آنجا هم در همان موقع تصویب هم توجه داشته اند که آن تقسیماتی

که کرده اند ممکن است کاملاً مطابق مقصود و مقتضیات جغرافیائی و علمی آن طوری که آقایان نمایندگان محترم در مقدمه طرحشان تذکر داده اند نباشد. بنا بر این قید کرده اند هر موقع تغییری لازم شد وزارت کشور در این تقسیمات میتواند مطالعه بکند و بعد پیشنهاد کند و هیأت دولت هم تصویب کند. از آن تاریخ تا بحال تصویب نامدهای بسیاری راجع به تغییراتی که در قانون ۱۳۱۶ داده شده از تصویب دولتهای وقت گذشته فعلاً مایک تقسیماتی داریم مگر کب از قانون ۱۳۱۶ و تغییراتی که بعداً مطابق اجازه همان قانون بر آن عارض شده است و وزارت کشور مدتی است توجه کرده و کلیه اینها را با اصلاحات جدیدی که خوشبختانه در مملکت انجام شده و این اصلاحات هم باز مقتضی تغییراتی در تقسیمات کشور هست، با رعایت تغییراتی که این اصلاحات جدید مقتضی آنست قانون جامع تهیه کنند و بعد هم کمیسویی از متخصصین معلوم شده اند و مطالعات مفصلی هم کرده و مشغول هم هست و کار این کمیسیون تقریباً قریب بختامه است. مطلبی که هست این است که صرف نوشتن تقسیمات کشوری روی کاغذ ایجاد تقسیمات کشوری نمی کند. میبایستی اولاً همه وزارتخانه ها تقسیمات اداریشان را با آن تقسیمات تطبیق کنند مثلاً اگر یک جائی را استان کنیم دادگستری تکلیف پیدا کند برای تشکیل دادگاه استانی و اگر یک جائی را شهرستان کنیم وزارت دارائی اجبار پیدا کند که آنجا را حوزه دارائی شهرستان تشخیص بدهد. اگر یک جائی را بخش بکنیم وزارت فرهنگ مجبور است در آنجا تشکیلات بخشی بدهد همینطور سایر وزارتخانه ها. بنابراین مرحله دوم این طرحی که تهیه شده این است که این طرح با مشورت نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه ها مجدداً مورد بررسی قرار بگیرد که هر تقسیمی که میشود آن تقسیم فقط ناظر با استاندار و فرماندار و بخشدار نباشد بلکه تقسیمات سایر وزارتخانه ها هم با آن تطبیق پیدا کند مرحله سوم این است که وقتی يك تقسیمات جدیدی بوجود آمد بالطبع در بودجه کشوری تأثیر دارد. لایحه دولت مشغول تهیه بودجه سال آینده است. وزارت کشور مجبور است که طرح خودش را با نمایندگان وزارتخانه ها بمیان بگذارد و

موافقت آن وزارتخانه ها را بگیرد و بعد در بودجه کل که برای سال آینده تنظیم میشود آنرا هم ملحوظ بدارند تا اینکه در نتیجه طرحی که تهیه میشود واقعاً جنبه اجرایی پیدا کند و الا اگر طرحی تهیه شد و بودجه اش حاضر نبود و با سایر وزارتخانه ها نتوانسته باشند تشکیلات خودشان را با آن طرح تطبیق بدهند آن طرح فقط اثرش روی کاغذ خواهد بود. بنابراین چون من یقین دارم که نمایندگان محترم قطعاً قصدشان این است که هر قانونی که تصویب میشود مقدمات اجرائیش فراهم شده باشد و قانون کاملاً اجرا شود باین جهت کلیه آنچه را که آقایان در طرحشان مرقوم فرموده اند ما در جریان تهیه اش هستیم و در حقیقت تکلیفی را که آقایان میخواهند در ضمن وضع قانونی بر ما وارد کنند، اولاً این تکلیف وارد هست مطابق قانون ۱۳۱۶؛ در قانون ۱۳۱۶ همین مطلب هست که تغییراتی که دولت مقتضی میداند در تقسیمات کشور بدهد و لایحه نهائی را به مجلس تقدیم کند. پس این تکلیف تکلیف تازه ای نیست و الآن چنین تکلیفی بر گردن دولت هست و مطابق همین تکلیف و مصلحت آن کمیسیون تشکیل شده است و استخوان بندی طرح هم حاضر شده، این استخوان بندی بایستی (کیهان یغمائی - دهسال دیگر هم ممکن است این وظیفه بر عهده دولت باشد و عمل نکند، بیست سال است نکرده) این طرح میبایستی که با وزارتخانه های دیگر هم بمیان گذاشته شود و آنها تشکیلاتشان را با این تقسیمات تطبیق کنند و بعد بودجه هم مطابق آن تنظیم شود تا قانونی که تهیه میشود فوراً قابل اجرا باشد بنابراین خواستم عرض کنم کلیه آنچه را (کیهان یغمائی - بنظر بنده سی سال میکشد) بنابراین خواستم عرض کنم آنچه را آقایان محترم در این طرحشان تذکر فرموده اند و آنچه بعنوان تکلیف است این تکلیف وارد هست مطابق قانون ۱۳۱۶ و آنچه در مرحله عمل است مشغول هستیم و رسیده ایم بآن مرحله ای که اولاً باید با وزارتخانه های مختلف صحبت کنیم و آنها هم تشکیلاتشان را با آن تطبیق بدهند. بعد هم در بودجه مملکتی که بایستی کم و زیاد بشود کم و زیاد بشود که وقتی می آید اینجا نقص اجرائی نداشته باشد فقط مجوز قانونی را لازم داشته باشد که آقایان تصویب بفرمایند بنابراین اجازه بفرمائید کاری را که وزارت کشور در دست گرفته تمام کند و بنده

اطمینان میدهم که هر چه زود تر ممکن باشد انجام خواهد یافت.
رئیس - اگر آقایان اجازه بفرمائید فوریت این طرح را میگذاریم برای جلسه آینده که در جلسه آینده مذاکره شود و اگر لازم شد دوباره اینجا صحبت کنیم. (یکی از نمایندگان - اجازه بفرمائید يك موافق هم صحبت کند) نه، فوریتش را جلسه بعد مطرح میکنیم.
۷- تقدیم نه فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای وزیر دادگستری
رئیس - آقای دکتر باهری.
دکتر باهری (وزیر دادگستری) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم - چون بموجب (نمایندگان - بلند تر بفرمائید) چون بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذر ۱۳۴۲ دولت مکلف است کلیه تصویب نامه های قانونی که در دفتر تصویب کرده بمجلس تقدیم کنند این است که ۹ فقره تصویب نامه باین شرح:
 تصویب نامه شماره ۹۱۷۶/ت مورخه ۲۶ ر ۴۰ ر ۱۳۴۰ راجع ببرقراری مستمری درباره ورثه قانونی مرحوم سید جعفر طاهری کارمند دوی پایه دادرسی تهران.
 تصویب نامه شماره ۴۱۶۳۸ مورخه ۲۱ ر ۲۱ ر ۴۲ راجع به انتقال کارمندان ثبت بمرکز برای طی کلاس عالی ثبت.
 تصویب نامه شماره ۶۶۴۴ مورخه ۲۴ ر ۲۴ ر ۴۲ راجع بنحوه پرداخت پاداش کارمندان اداری و خدمتگذاران و مأمورین وزارت دادگستری.
 تصویب نامه شماره ۲۷۳۶ مورخه ۲۴ ر ۲۲ ر ۴۲ راجع به افزایش هزینه دادرسی مدنی و امور حسبی و سایر هزینه های وزارت دادگستری.
 تصویب نامه شماره ۲۷۵۰ مورخه ۲۴ ر ۲۴ ر ۴۲ راجع به افزایش هزینه های ثبتی.
 تصویب نامه شماره ۵۴۳۴ مورخه ۲۶ ر ۲۴ ر ۱۳۴۲ راجع بظرف استفاده از درآمد صندوقهای الفوق اداره کل تصفیه امور ورشکستگی.
 تصویب نامه شماره ۳۱۰۰/ت مورخه ۲۴ ر ۱۰ ر ۱۳۴۰ راجع به برقراری مستمری در باره وراثت قانونی مرحوم حسن خلعت پری.
 تصویب نامه شماره ۷۱۳۲ مورخه ۳ ر ۵ ر ۴۲ راجع به محاکمه وزراء.
 تصویب نامه شماره ۴۲۷۲ مورخه ۲۵ ر ۲۷ ر ۱۳۴۲ راجع بمعافیت اداره کل ثبت از پرداخت حقوق کمر کی.

و سود بازرگانی (نمایندگان - اداره ثبت ؟) بله. معافیت از پرداخت حقوق کمر کسی که مربوط بدستگاههایی است که برای کارهای ثبتی قرار بوده بخریم از دولت استدعا شده و موافقت فرمودند که حقوق کمر کی آنها را بر دارند يك صرفه جوئی شده است.
رئیس - به کمیسیونهای مربوطه ارجاع میشود.
آقای فرهودی بفرمائید.
۸- تقدیم ۳۰ فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای معاون وزارت کشور
فرهودی (معاون وزارت کشور) - در اجرای تکلیفی که نمایندگان محترم بدولت فرموده اند که تصویب نامه هایی که در تعطیل مجلس صادر شده تقدیم مجلسین بشود برای رسیدگی و طرز معینی برای رسیدگی مقرر کردند اکنون سی فقره تصویب نامه مربوط بامور وزارت کشور تقدیم میشود (نمایندگان - یکی یکی قرائت بفرمائید) تصویب نامه شماره ۸۲۰۶ مورخه ۱۵ مهر ۴۲ راجع بحقوق و مزایای تحصیل داران شهرداری. تصویب نامه های شماره ۸۳۰۴ و ۱۳۹۵ مورخه ۷ شهریور ۱۷ مهر ۱۳۴۲ راجع به تشکیل انجمنهای ده و اصلاح امور اجتماعی و عمرانی دهات. تصویب نامه شماره ۲۱۱۸ مورخه ۲ اردیبهشت ۱۳۴۲ راجع باصلاح بودجه زاندارمری کل کشور. تصویب نامه شماره ۱۲۶۴ مورخه ۲۶ فروردین ۱۳۴۲ راجع بلفوعوارض دروازه ای. تصویب نامه های شماره ۷۳۲۸ و ۳۲۱۱۶ مورخه ۱۴ تیر ۱۳۴۱ و ۲۸ دی ۱۳۴۰ راجع بتقسیم شهر تهران بهفت ناحیه شهرداری و سازمان و وظایف آنها. تصویب نامه شماره ۵۱۱۸۴ مورخه ۱۶ اسفند ۱۳۴۱ راجع بشرکت بانوان در انتخابات. تصویب نامه شماره ۲۶۴۰۸ مورخه ۱۰ دی ۱۳۴۰ راجع باجازه خرید و مسائل موتوری زاندارمری کل. تصویب نامه شماره ۲۹۰۱۴ مورخه ۲۹ دی ۱۳۴۰ راجع بساختنهای نیمه تمام زاندارمری کل کشور. تصویب نامه شماره ۹۰۶ مورخه ۱۹ فروردین ۱۳۴۲ راجع باختیار باز نشسته کردن کارمندان وزارت کشور. تصویب نامه شماره ۴۰۴۸۴ مورخه ۳۱ شهریور ۱۳۴۲ راجع به باز نشستی کارمندان وزارت کشور و استخدام لسانیه بجای آنها. تصویب نامه شماره ۶۲۷۸ مورخه ۲۷ تیر ۱۳۴۲ راجع به ترمیم حقوق آقای سرهنگ مکرمی نژاد. تصویب نامه شماره ۴۰۳۸۶ مورخه ۳۰ شهریور ۱۳۴۲ راجع بترفیعات افسران شهربانی. تصویب نامه شماره ۵۴۳۸ مورخه ۶ تیر ۱۳۴۲ راجع بتبیه اوراق انتخابات بدون مناقصه. تصویب نامه شماره ۴۴۷۶ مورخه

۲۳ خرداد ۱۳۴۲ راجع به انتقال سرهنگ مکرم نژاد بشهر بانی کل کشور. تصویب نامه شماره ۲۰۰۰ مورخه ۲۷ خرداد ۱۳۴۲ راجع بواگذاری سه هزار متر زمین از طرف شهرداری سمنان بسازمان امنیت کشور. تصویب نامه شماره ۲۲۹۰ مورخه ۱۵ اردیبهشت ۱۳۴۲ راجع باصلاح بودجه زاندارمری کل کشور. تصویب نامه شماره ۸۴۳۶ مورخه ۳۰ شهریور ۱۳۴۲ راجع بدرجه بندی و حقوق مأمورین آتش نشانی. تصویب نامه شماره ۴۰۴۷۶ مورخه ۳۱ شهریور ۱۳۴۲ راجع بپرداخت هزینه پذیرائی بمعاونین استاندارها تصویب نامه شماره ۲۴۶۳۴ مورخه ۱۲ مهر ماه ۱۳۴۲ راجع باستخدام ۱۶۷ نفر پاسبان بجای پاسبانهای بازنشسته و اخراجی. تصویب نامه شماره ۶۱۵۴ مورخه دوم تیر ۱۳۴۲ راجع بواگذاری سهام بنگاه مستقل آبیاری آذربایجان بشهررداری تبریز. تصویب نامه شماره ۴۴۶۷۲ مورخه ۱۳ دی ۱۳۴۱ راجع بتمدید مدت اجرای قانون اصلاح امور اجتماعی و عمرانی دهات. تصویب نامه شماره ۳۴۶۱۸ مورخه ۲۴ اسفند ۱۳۴۰ راجع بمعافیت اراضی ساختمان دبیرستان سن لوئی از عوارض. تصویب نامه شماره ۹۹۶۰ مورخه ۲۹ مرداد ۱۳۴۱ راجع باجازه فروش پنجاه هکتار از اراضی خالصه کرج بسازمان اردو های کار. تصویب نامه شماره ۳۲۹۸ مورخه ۲ خرداد ۱۳۴۲ راجع به نشریات اختصاصی سازمانهای عمومی. تصویب نامه شماره ۷۲۰ مورخه ۱۸ فروردین ۱۳۴۱ راجع باصلاح قانون حقوق همسر دیگان شهر بانی. تصویب نامه شماره ۲۴۶۳۲ مورخه ۸ مهر ماه ۱۳۴۱ راجع باستفاده افسران زاندارمری از مزایای آئین نامه ارتش شاهنشاهی. تصویب نامه شماره ۲۷۰۶ مورخه ۹ اردیبهشت ۱۳۴۱ راجع بتصفیه عوارض بر و بالکن از طرف شهرداری تهران. تصویب نامه شماره ۵۲۲۳۰ مورخه ۳۰ اردیبهشت ۱۳۴۲ راجع باصلاح بودجه اداره کل ثبت احوال. تصویب نامه شماره ۴۱۲۴ مورخه ۷ خرداد ۱۳۴۰ راجع به تمدید اجرای قانون اصلاح امور اجتماعی و عمران دهات.

رئیس - به کمیسیونهای مربوطه ارجاع می شود.

آقای دکتر خوشبین

۹- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر خوشبین وزیر مشاور

دکتر خوشبین (وزیر مشاور) - يك لایحه اجازه

پرداخت ۸۱۸ هیلون ریال بابت قروض وزارت جنگ و راه آهن و شرکت کود شیمیائی به چندین شرکت فرانسوی و انگلیسی است که جنس فروخته اند و باینکه کارخانه های فروخته اند که تقدیم مجلس محترم شورای ملی میشود که تقدیم مقام ریاست میکنم.

۱۰- تقدیم بیست و چهار فقره لایحه تصویب نامه ای بوسیله آقای دکتر خوشبین وزیر مشاور

و دیگر تصویب نامه شماره ۷۵۴ راجع به تأسیس سازمان جلب سیاحان مشتمل بر شش قسمت که در جلسه مورخ ۱۷ اردیبهشت ۴۲ هیئت وزیران بتصویب رسیده است و همچنین تصویب نامه شماره ۶۴۲۰ راجع بتکمیل تصویب نامه مزبور که در جلسه مورخه ۱۹ اردیبهشت ۴۲ بتصویب هیئت وزیران رسیده و تصویب نامه شماره ۸۵۱۶ راجع به اصلاحی که در تصویب نامه سازمان جلب سیاحان بعمل آمده و در جلسه مورخه ۲۳ اردیبهشت ۱۳۴۲ بتصویب هیئت وزیران رسیده است. تصویب نامه های دیگری است مربوط بوزارت جنگ.

چند نفر از نمایندگان - لایحه تصویب نامه هارا قرائت بفرمائید.

وزیر مشاور - در اجرای تکلیفی که بموجب ماده واحده قانون مربوط بتصویب نامه های صادر شده از تاریخ ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ تا ۱۴ مهر ۱۳۴۲ (افتتاح مجلسین) مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۴۲ بمعهد دولت گذاشته شده است. اینک تصویب نامه شماره ۴۹۳۱۲ - ۴۹۳۱۲ راجع به تجویز خرید ۵۳ دستگاه خودرو و اگذاری جهت ارتش شاهنشاهی تقدیم میگردد که طبق قانون فوق الذکر مورد رسیدگی و تصویب قرار گیرد.

چند نفر از نمایندگان - همان شماره و موضوع تصویب نامه و لایحه را بفرمائید کافی است.

دکتر خوشبین (وزیر مشاور) - آقایان فرمودند متن لایحه قرائت شود بنده هم خواندم میفرمائید اینطور خوانده شود خوانده میشود.

تصویب نامه شماره ۴۳۹۶۲ - ۴۳۹۶۲ و ۴۱۰۱۶ - ۴۱۰۱۶ - ۴۹۰۷۶ - ۴۹۰۷۶ و ۴۱۰۲۲۰ - ۴۱۰۲۲۰ و ۲۱۲۸ - ۲۱۲۸ و ۴۲۲۱۰ - ۴۲۲۱۰ و ۵۲۳۰ - ۵۲۳۰ راجع به تعمیر و خرید قطعات بدکی هواپیما - های نیروی هوایی شاهنشاهی بدون انجام مقررات مناقصه. تصویب نامه شماره ۴۱۸۸۸ - ۴۱۸۸۸ و ۴۲۷۲۰ - ۴۲۷۲۰ و ۴۲۴۰۲ - ۴۲۴۰۲ مورخ ۱۴ اردیبهشت ۱۳۴۲ راجع بفروش اراضی جلالیه.

تصویب نامه شماره ۴۱۰۸۸ مورخ ۱۳ اردیبهشت ۴۲ راجع به معافیت قندوشکر تدارکات ارتش.

تصویب نامه شماره ۲۵۳۲۲ مورخ ۲۷ اردیبهشت ۴۱ راجع به تمدید مدت استفاده از اعتبار ساختمانی سال ۴۱.

تصویب نامه شماره ۲۶۳۱۶ - ۲۶۳۱۶ مورخ ۲۸ اردیبهشت ۴۱ راجع به تعمیم استفاده از آئین نامه مربوط بمنافسه امور ساختمانی وزارت راه و راه آهن.

تصویب نامه شماره ۴/۳۲۲۰ - ۴/۳۲۲۰ مورخ ۲۰ اردیبهشت ۴۱ گمرکی وسائل شخصی افسران و درجه داران نیروی هوایی.

تصویب نامه شماره ۲۳۴۶۶ - ۲۳۴۶۶ مورخ ۱۱ اردیبهشت ۴۰ راجع به برقراری مستمری درباره وراثت افزا مندان که در حین خدمت فوت نموده اند.

تصویب نامه شماره ۴۰۴۴۶۲ - ۴۰۴۴۶۲ مورخ ۱۱ اردیبهشت ۴۰ راجع بسهام دولت در شرکت هواپیمائی ملی ایران.

تصویب نامه شماره ۴۱۳۳۴ - ۴۱۳۳۴ مورخ ۱۷ اردیبهشت ۴۱ راجع به تمدید قرارداد استخدامی دو نفر آلمانی در اداره تسلیحات ارتش.

تصویب نامه شماره ۴۴۷۴ - ۴۴۷۴ مورخ ۲۳ اردیبهشت ۴۲ راجع به تجویز اداره امور دو ارباب ارتش از مراعات سازمان جنگلبانی بدون پرداخت علف چر.

تصویب نامه شماره ۲۵۶۸ - ۲۵۶۸ مورخ ۲۳ اردیبهشت ۴۲ راجع به تجویز معافیت سربازان دانش آموز آموزشگاههای رانندگی ارتش.

تصویب نامه شماره ۳۴۷۰ - ۳۴۷۰ مورخ ۲۰ اردیبهشت ۴۲ راجع بانتقال چهار نفر دانشجویان دانشکده افسری بوزارت کشور.

تصویب نامه شماره ۴۸۸۷۶ - ۴۸۸۷۶ مورخ ۲۱ اردیبهشت ۴۲ راجع به تجویز خرید مستقیم دارو و وسائل فنی بیمارستانی با استفاده از معافیت های گمرکی از طرف وزارت جنگ.

تصویب نامه شماره ۷۵۳۰ - ۷۵۳۰ مورخ ۲۶ اردیبهشت ۴۲ راجع به تجویز پرداخت فوق العاده کارمندان اداره کنترل و لر.

تصویب نامه شماره ۷۳۰۴ - ۷۳۰۴ مورخ ۲۵ اردیبهشت ۴۲ راجع به تجویز انجام معاملات و اسائلی که حداکثر تا ۱۵ هزار ریال ارزش دارد.

تصویب نامه شماره ۹۷۹۶ - ۹۷۹۶ مورخ ۳۰ اردیبهشت ۴۲ راجع باراضی اردوگاه نیروی هوایی در بیشه کلا.

تصویب نامه شماره ۴۰۳۰۴ - ۴۰۳۰۴ مورخ ۱۵ اردیبهشت ۴۲ راجع بدرآمد خانه های سازمانی.

تصویب نامه شماره ۴۱۹۲ مورخ ۲۶ اردیبهشت ۴۲ تجویز انعقاد قرارداد با مؤسسه ملی روانشناسی برای تشکیل کلاس افسران روان سنج.

تصویب نامه شماره ۴۰۳۶ - ۴۰۳۶ مورخ ۱۶ اردیبهشت ۴۲ و ۱۶۵۳۲ - ۱۶۵۳۲ مورخ ۲۵ اردیبهشت ۴۲ و ۴۰۱۰۴ - ۴۰۱۰۴ مورخ ۲۷ اردیبهشت ۴۲ راجع به برقراری و تمدید مقررات حکومت نظامی در تهران و حومه.

تصویب نامه شماره ۴۵۳۶۴ - ۴۵۳۶۴ مورخ ۲۳ اردیبهشت ۴۲ و ۴۱۸۷۴ - ۴۱۸۷۴ مورخ ۲۸ اردیبهشت ۴۲ و ۵۸۹۳ - ۵۸۹۳ مورخ ۲۴ اردیبهشت ۴۲ و ۱۵۰۸ - ۱۵۰۸ مورخ ۲۴ اردیبهشت ۴۲ راجع باعلام حکومت نظامی در شیراز و حومه که تمام این لوایح تقدیم مقام ریاست میگردد.

رئیس - به کمیسیونهای مربوطه ارجاع میشود.

۱۱ - قرائت گزارش ماهیانه کمیسیون فرهنگ

رئیس - گزارش ماهیانه کمیسیون فرهنگ رسیده قرائت میشود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

گزارش یکماهه آبان سال ۱۳۴۲ کمیسیون فرهنگ تاریخ تشکیل روز پهنه شنبه ۲۱ آبان و روز چهارشنبه ۲۲ آبان ۱۳۴۲.

لوايح و کارهای خاتمه یافته: شور اول لایحه اجازه فروش اراضی شمال ضرابخانه بیاتک مرکز.

گزارش يك ماهه آذر سال ۱۳۴۲ کمیسیون فرهنگ تاریخ تشکیل روز چهارشنبه ۶ آذر.

لوايح و کارهای خاتمه یافته: شور دوم لایحه اجازه فروش اراضی شمال ضرابخانه بیاتک مرکز.

۱۲ - بیانات بعد از دستور بانو دکتر دولتشاهی

رئیس - خانم دکتر دولتشاهی بعد از دستور صحبت میفرمائید. بفرمائید.

دکتر دولتشاهی - جناب آقای رئیس آقایان و خانمها همانطوریکه همکاران محترم اطلاع دارند از ۲۸ تا ۳۰ آذرماه اعلیحضرت همایونی به استان کرمانشاه مسافرت فرمودند یعنی بهتریگویم در شهر کرمانشاه اقامت داشتند همانطوریکه نمایندگان کرمانشاه او کردستان در موقع نزول اجلال شاهنشاهی در کرمانشاه حضور داشتند و شاهد بودند بنده زبانم از این قاصر است خدمت همکاران محترم

عرض بکنم که چه شور و هیجانی در کرمانشاه بوجود آمده بود و از چند روز قبل این شور و هیجان در کرمانشاه دیده میشد تمام طبقات مخصوصاً چون ما بین تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی از دفعه قبلی با بنظر چندین سال فاصله حاصل شده بود کرمانشاهیان تقریباً تشریف فرمائی باورشان نمیشد و واقعاً آن عدهای از ما که در آنجا بودیم شاهد یکی از بهترین صحنه های پیوند شاه و ملت بودیم و میدیدیم که مردم درباره شاه چه میکنند و شاه چه جور با محبت و مهربانی مانند پدر بزرگوار و مهربانی در داخل این مردم حرکت میفرمودند و با همه صحبت میفرمودند تمام طبقات را شامل مراحمشان قرار میدادند (صحیح است) مخصوصاً روز آخر که معلوم شد علیاحضرت شهبانوی ایران هم تشریف فرما خواهند شد شور و هیجان مردم دو برابر شد. اعلیحضرت همایونی در دوروز اقامت خود از تمام وقت روز و شب استفاده فرمودند که هر چه بیشتر با مردم در تماس باشند تمام مؤسسات لازم را با زدید فرمودند در اول ورود که برای افتتاح کارخانه قند بیستون حرکت میفرمودند اول در مقابل کتیبه های تاریخی بیستون توقف فرمودند و با اتفاق علیاحضرت شهبانو تا پای خود کتیبه تشریف فرما شدند که در همانجا که اهالی قریه بیستون اجتماع کرده بودند بعضی اینکه شاهنشاه را در پای کتیبه بیستون ملاحظه کردند يك شور و هیجان فوق العاده ای ایجاد شد که واقعاً يك لحظه تاریخی بود از ابراز احساساتی که اهالی می کردند بعد به کارخانه قند کرمانشاه تشریف فرما شدند که واقعاً باید با کمال خوشوقتی بگویم شروع بهره برداری این کارخانه اسباب خوشحالی بسیار است برای ملت ایران و وضع اقتصادی استانهای غربی ایران را بکلی دگرگون خواهد نمود و همین هم بود که ملاحظه میشد اعلیحضرت همایونی با چه خوشحالی یکی دیگر از اقدامات مهمی را که در دوران سلطنت ایشان انجام شده افتتاح فرمودند بعد از افتتاح کارخانه قند برای افتتاح چاه عمیق لوله کشی تشریف فرما شدند این چاه عمیق لوله کشی از نظر کرمانشاه خیلی اهمیت دارد چون تا کنون مصرف آب کرمانشاه از دریاچه ای تأمین میشد که کافی نبود و با حفر این چاه عمیق که باید گفت که در این قسمت خیلی خوب فعالیت شده و از این حیث که در واقع کرمانشاه نقیصه ای داشت

بر طرف شده (یکی از نمایندگان - از استاندار هم اسم ببرید) البته در این چند روز اقامت اعلیحضرت همایونی از تمام نقاطی که لازم بنظر میرسید بازدید فرمودند از بیمارستانها بازدید فرمودند از اردوی کار بازدید فرمودند که خوشبختانه بسیار اردوی خوبی بود و این اقدام را لازم است توضیح بیشتری بدهم چون بیشتر بیکاران و ولگردان و متکدیان که از شهرستانها به تهران می آیند تشکیل اردوی کار در شهرستانها اهمیتش خیلی بیشتر از تأسیس اردوی کار در تهران است چون سرچشمه را از شهرستانها باید گرفت (صحیح است) از بالاشگاه حرکت ملی نفت بازدید فرمودند از تأسیسات ارتش بازدید فرمودند و در همه جا تعلیمات لازم بمسئولین امور برای پیشرفت بهتر کار و پشتیبانی بیشتر از کارها میفرمودند خوشبختانه بطوری که بنده اطلاع حاصل کرده ام قضیه مسیل آب شوران هم دارد يك سروصورتی پیدا میکند که واقعاً این موضوع مسیل در کرمانشاه تنگ شهر کرمانشاه بود که سالها ما شاهد تلفات و خرابیها و خسارات این سیل ها بودیم و هیچگونه اقدامی نمیشد خوشبختانه معلوم شد که دفتر فنی سازمان برنامه مخصوصاً با مجاهدت استاندار کرمانشاه آقای فضائی قرار است که با همکاری شهرداری بالاخره يك صورت نهائی و عملی باین قسمت بدهد همینطور که عرض کردم اعلیحضرت همایونی از تمام تأسیسات بازدید فرمودند از جمله در جشنی که از طرف فرهنگیان و بانوان در سالن دبیرستان شاهدخت برپا شده بود در شب دوم اقامتشان در کرمانشاه شرکت فرمودند ولی شرکت اعلیحضرتین در این جشن فرهنگی از صورت يك جشن عادی پادشاهی در جشن یکی از مؤسسات بکلی متفاوت بود در اینجا يك خانواده ای جمع شده بودند يك پدر بزرگوار و شسته بود و فرزندان را دور خود جمع کرده بود شاید همه خانم ها و آقایان عکسهائی را در روزنامه ها دیدند ولی هیچ دوربین عکاسی و فیلمبرداری نمی توانست آن منظره ای را که در آن روز در کرمانشاه پیش آمد مجسم بکند همه مردم آنروز دور شاه حلقه زده بودند شهبانو و شاهنشاه با آنها صحبت می کردند و اظهار محبت میکردند و این سالن دبیرستان شاهدخت يك منظره خاص و فراموش نشدنی پیدا کرده بود علیاحضرت فرح پهلوی

شهبانو در صبح جمعه گذشته از پرورشگاه جمعیت خیریه فرح پهلوی بازدید فرمودند از بیمارستان راه و بیمارستان سازمان بیمه های اجتماعی بازدید فرمودند و بچه های پرورشگاه را مورد تفقد قرار دادند و يك بچه ای هم که مریض سخت بنظر میرسید که شاید مراقبت بیشتر لازم داشت امر فرمودند که به تهران انتقال داده شود تا در اینجا مورد معالجه دقیق قرار بگیرد و این کار هم عملی شد اما در اینجا لازم است بنده به يك نکته بسیار مهم انجریان تشریف فرمائی اعلیحضرت اشاره کنم اعلیحضرت همایونی چه در موقع ورود بکرمانشاه و چه در موقع حرکت از کرمانشاه در فرودگاه و در تمام موافقی که فرضی دست میداد مرحمت فوق العاده نسبت ببانوان آنجا و تشکیلات زنان فرمودند و همه جا تعلیمات بسیار عالی میدادند و اظهار امیدواری فرمودند. این عبارت اعلیحضرت همایونی است که تکرار میکنم فرمودند: «از این نیروی دست نخورده و پاک زنهای ایران باید برفع مملکت و جامعه استفاده شود» در باشگاه افسران و جاهای دیگر همه جا به خانمها خطاب میکردند و میفرمودند وظایف شما در آینده سنگین تر است یعنی گذشته از اینکه در خانه باید زنان مهربان و مادران خوبی برای شوهران و بچه های تان باشید امروز جامعه هم از شما انتظارات زیادی دارد از نیروی شما و از سلیقه شما در اجتماع آینده مملکت باید استفاده بشود در اول ورود بکرمانشاه در جواب خیر مقدمی که از طرف نمایندگان غرب عرض شد اعلیحضرت همایونی فرمودند این استان يك نمونه خوبی از اصلاحات ما است هم از لحاظ اصلاحات ارضی و هم از لحاظ آزادی زنان. این فرمایش اعلیحضرت اصلاً يك شور و هیجان و علاقه بیشتری در زنان کرمانشاه بوجود آورده بطوری که الان يك آمادگی فوق العاده زیادی برای خدمتگزارانی در آنها فراهم شده البته من یقین دارم

که این شور و هیجان در تمام مملکت وجود دارد چون از تاریخ هشتم اسفند تمام زنان این مملکت خودشان را مثل سربازان فداکاری آماده خدمتگزاری به مملکت میدانند بعد از عرض مختصر گزارش تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی بنده لازم میدانم بدون نکته کوچک هم اشاره بکنم یکی از آنها اسباب تعجب بنده شد ضمن تماس با سازمان بیمه های اجتماعی که بمناسبت وظیفه ای که از طرف مجلس شورای ملی به بنده محول شده لازم دیدم در آنجا البته در روزهای قبل از تشریف فرمائی بازدید از مؤسسات آنجا بکنم و از وضع تشکیلات سازمان بیمه های اجتماعی در کرمانشاه آشنائی بیشتری حاصل کنم در ضمن مذاکراتی که شد البته جزئیات را لازم نیست اینجا صحبت بکنم بنده با سازمان مرکزی تماس خواهم گرفت ولی يك نکته ای که باعث تعجب بنده شده این بود که کارگران کرمانشاهای مردانه همه جا بیمه هستند ولی کارگران کرمانشاهای زنانه هیچجا بیمه نیستند.

رئیس - خانم دکتر دولتشاهی وقت شما تمام شد.

بانو دکتر دولتشاهی - وقت بنده تمام شد؟ بسیار

خوب فقط يك نکته کوچک را هم که راجع به جمعیت شیر و خورشید سرخ بود که الان با مکاتبه با جناب آقای دکتر خطیبی تا اندازه ای حل کردیم والا نزدیک بود که بنده کله بکنم (دکتر مهدب - بقیه اش هم حل میشود) انشاء الله حل میشود.

۱۳ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه.

رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز

پنجشنبه ساعت ۹ صبح خواهد بود.

(مجلس ساعت ۱۱ صبح ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبداللہ ریاضی